

2005. № 3. С. 117–128.

3. Дем'яненко М.Я. Фінансовий словник-довідник. К.: ІАЕУААН, 2013. 507 с.

4. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : учеб. пособие. 7-е изд., испр. Мн.: Новое издание, 2012. 704 с.

5. Августин Р., Демків І. Управлінські інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств. Ефективна економіка. 2020. № 4. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2020/16.pdf

Кабарівський Андрій

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Демків І.О.)

ОСОБЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Система охорони здоров'я відіграє винятково важливу роль у забезпеченні належного рівня життя. Здоров'я людини, як відомо, у світі визнається настільки значущим, що цей показник першим входить до індексу людського розвитку – універсального показника, з одного боку, рівня суспільного розвитку тієї чи іншої країни, а з другого – чутливого індикатора ефективності державного управління. Саме тому охорона здоров'я громадян є однією з найважливіших внутрішніх державних функцій України [1, с.7].

Розглядаючи управління системою охорони здоров'я, слід відмітити, що важливою складовою цієї концепції є об'єктивізація загального процесу управління системою охорони здоров'я, головним критерієм оцінки якого є ефективність.

Ефективність управління належить до найменш опрацьованих питань теорії державного управління. Не можна постійно говорити про вдосконалення управління й не мати достатньої інформації про його ефективність. Тому питання про ефективність управління є питанням життєво практичним, безпосередньо пов'язаним з державним управлінням [2].

Проблема ефективності завжди посідала важливе місце серед

актуальних проблем економічних наук. Зацікавленість нею виникає на різних рівнях управління економікою – від власників приватного підприємства до керівників держави.

Показники ефективності діяльності медичних установ служать критерієм соціальної та економічної значимості даної галузі у розвитку суспільства. В цілому, ефективність охорони здоров'я виражається ступенем впливу його на збереження і поліпшення здоров'я населення, підвищенням продуктивності праці, в запобіганні витрат на охорону здоров'я і витрат на соціальне страхування і соціальне забезпечення, в економії витрат в галузях матеріального виробництва та невиробничої сфери, збільшенням приросту національного доходу.

Ефективність охорони здоров'я, його служб і окремих заходів вимірюється сукупністю критеріїв та показників, кожен з яких характеризує будь-яку сторону процесу медичної діяльності.

Розрахунок показників ефективності охорони здоров'я проводиться за наступними напрямками: по виду ефективності: медична, соціальна, економічна; за рівнем: рівень роботи лікаря, рівень роботи підрозділів, рівень роботи медичних закладів, рівень роботи галузі охорони здоров'я, рівень народного господарства; по етапах або розділами роботи: на етапі попередження захворювання; на етапі лікування захворювання; на етапі реабілітації; за обсягом роботи: ефективність лікувально-профілактичних заходів; ефективність медико-соціальних програм; за способом вимірювання результатів: через зниження втрат ресурсів, через економію ресурсів, через додатково отриманий результат, інтегрований показник, який враховує всі результати; за витратами: за витратами суспільної праці, сумарний показник за витратами живої і суспільної праці; за формою показників: нормативні показники здоров'я населення, показники трудових витрат, вартісні показники.

Ефективність закладу охорони здоров'я не може бути визначена однозначно. Стосовно охорони здоров'я, визначаються

три типи ефективності: медична; економічна; соціальна.

Медична ефективність – це ступінь досягнення медичного результату. Відносно одного конкретного хворого це одужання або поліпшення стану здоров'я, відновлення втрачених функцій окремих органів і систем. На рівні закладів охорони здоров'я і галузі в цілому медична ефективність вимірюється безліччю специфічних показників: питома вага вилікуваних хворих, зменшення випадків переходу захворювання в хронічну форму, зниження рівня захворюваності населення.

Соціальна ефективність – це ступінь досягнення соціального результату. Відносно конкретного хворого – це повернення його до праці та активного життя в суспільстві, задоволеність медичною допомогою. На рівні всієї галузі – це збільшення тривалості майбутнього життя населення, зниження рівня показників смертності та інвалідності, задоволеність суспільства в цілому системою надання медичної допомоги.

Економічна ефективність – це співвідношення отриманих результатів і витрат. Розрахунок економічної ефективності пов'язаний з пошуком найбільш економічного використання наявних ресурсів. Цей показник є необхідним складовим ланкою в оцінці функціонування системи охорони здоров'я в цілому, окремих її підрозділів та структур, а також економічним обґрунтуванням заходів щодо охорони здоров'я населення.

Економічна ефективність в охороні здоров'я розглядається в двох напрямках: по-перше, ефективність використання різних видів ресурсів, по-друге, з точки зору впливу охорони здоров'я на розвиток суспільного виробництва в цілому.

Оцінюючи як загальну ефективність, так і соціальну ефективність управління в системі охорони здоров'я і взагалі підходячи до суспільної ефективності управління слід, окрім такого поняття, як суто «якість управління», враховувати й такі категорії, як якість і рівень життя громадян, що є інтегральним показником загальної соціальної ефективності державного управління.

Отже, підвищення ефективності управління системою охорони здоров'я повинно передбачати забезпечення обґрунтованої стратегії та тактики розвитку системи охорони здоров'я, удосконалення форм організації всіх ланок системи охорони здоров'я, модернізацію матеріально-технічної бази галузі та впровадження нових технологій, сприяння інвестиціям у сферу охорони здоров'я та мотивацію праці медичних кадрів, контроль за забезпеченням ефективної роботи системи охорони здоров'я.

Використані джерела

1. Державне управління реформуванням системи охорони здоров'я в Україні : навч.-наук. вид. / за заг. ред. проф. М. М. Білинської. К. ; Львів : НАДУ, 2012. 240 с.
2. Карамішев Д.В., Удовиченко Н.М. Сутність розуміння ефективності управління системою охорони здоров'я в сучасних умовах. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2008-1/doc/2/03.pdf>

Кавецький Андрій

(науковий керівник: к. е. н., доцент
кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ Петрушка О.В.)

СИСТЕМА ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ

В контексті соціального захисту дослідники пропонують наступні принципи пенсійного забезпечення: максимально можливе охоплення пенсійною системою громадян країни; солідарний розподіл пенсійного навантаження між суб'єктами пенсійної системи – роботодавцями та працівниками; забезпечення доходу у вигляді заміщення значної частини заробітку, втраченого внаслідок добровільного або вимушеного виходу на пенсію, всім застрахованим у випадках старості або інвалідності; охоплення соціальним захистом проти бідності тих категорій громадян, які не мають необхідного страхового стажу, а також у разі втрати годувальника; проведення індексації пенсій з урахуванням сукупності факторів інфляції, зростання заробітної плати в країні та загального підвищення якості життя.